

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 lipca 2008 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2008 r. ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 skreśla się pkt 1;
- 2) w art. 1:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - "3) w art. 24j:
 - a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - "1. Radny, wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta są obowiązani do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, jeżeli działalność ta wykonywana jest na terenie gminy, w której osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są oni również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających

z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danej gminy w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach handlowych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osobę, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym.",

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, składane są w terminie 30 dni od dnia powołania lub zatrudnienia, a w przypadku radnego i wójta - w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania. W razie podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia, oświadczenie składane jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jego złożenia. Informacja, o której mowa w ust. 2, składana jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.",

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Jeżeli terminy określone w ust. 3a nie zostaną dotrzymane, odpowiednio przewodniczący rady gminy, wojewoda lub wójt w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę, która nie złożyła oświadczenia lub informacji do jej niezwłocznego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.";

b) w pkt 4, ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

"1. Niezłożenie oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 24j ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 24j ust. 2, mimo upływu

dotatkowego terminu, o którym mowa odpowiednio w art. 24h ust. 5a lub art. 24j ust. 4a, przez:

- 1) radnego i wójta - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie odpowiednio art. 190 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6, lub art. 26 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.),
- 2) zastępcę wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinny być złożone oświadczenia lub informacja zgodnie odpowiednio z art. 24h ust. 5 lub art. 24j ust. 3a, do dnia złożenia tych oświadczeń lub informacji.
2. Jeżeli sekretarz gminy lub skarbnik gminy nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 24h ust. 5a lub art. 24j ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 24j ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 24j ust. 2, rada gminy odwołuje ich, w drodze uchwały, najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub informacji.
3. Jeżeli zastępca wójta, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 24h ust. 5a lub art. 24j ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 24j ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 24j ust. 2, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub informacji.",

c) skreśla się pkt 5;

3) w art. 2 skreśla się pkt 1;

4) w art. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) w art. 27e:

a) ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

- "1. Radny, członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa są obowiązani do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, jeżeli działalność ta wykonywana jest na terenie województwa, w którym osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są oni również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami województwa, wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danego województwa w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach handlowych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osobę, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym.
3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, składane są w terminie 30 dni od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia, a w przypadku radnego - w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania. W razie podjęcia

działalności gospodarczej albo zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia, oświadczenie składane jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jego złożenia. Informacja, o której mowa w ust. 2, składana jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.",

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Jeżeli terminy określone w ust. 3 nie zostaną dotrzymane, odpowiednio przewodniczący sejmiku województwa, wojewoda lub marszałek województwa w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę, która nie złożyła oświadczenia lub informacji do jej niezwłocznego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.";

b) w pkt 4, ust. 1 - 3 otrzymują brzmienie:

"1. Niezłożenie oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 27e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 27e ust. 2, mimo upływu dodatkowego terminu, o którym mowa odpowiednio w art. 27c ust. 5a lub art. 27e ust. 4a, przez:

- 1) radnego - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie art. 190 ustawy, o której mowa w art. 27b ust. 2,
 - 2) członka zarządu województwa, skarbnika województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinny być złożone oświadczenia lub informacja zgodnie odpowiednio z art. 27c ust. 5 lub art. 27e ust. 3, do dnia złożenia tych oświadczeń lub informacji.
2. Jeżeli członek zarządu województwa lub skarbnik województwa nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 27c ust. 5a lub art. 27e ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 27e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 27e ust. 2, sejmik województwa odwołuje ich, w drodze uchwały, najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub

informacji.

3. Jeżeli kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 27c ust. 5a lub art. 27e ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 27e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 27e ust. 2, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub informacji.",

c) skreśla się pkt 5;

5) w art. 3 skreśla się pkt 1;

6) w art. 3:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) w art. 25e :

a) ust. 1 - 3 otrzymują brzmienie:

"1. Radny, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty są obowiązani do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, jeżeli działalność ta wykonywana jest na terenie powiatu, w którym osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są oni również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami powiatu, jednostkami organizacyjnymi powiatu lub powiatowymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków

prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danego powiatu w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach handlowych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osobę, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym.
3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, składane są w terminie 30 dni od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia, a w przypadku radnego - w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania. W razie podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia, oświadczenie składane jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jego złożenia. Informacja, o której mowa w ust. 2, składana jest w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.",

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Jeżeli terminy określone w ust. 3 nie zostaną dotrzymane, odpowiednio przewodniczący rady powiatu, wojewoda lub starosta w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę, która nie złożyła oświadczenia lub informacji do jej niezwłocznego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.";

b) w pkt 4, ust. 1 - 3 otrzymuje brzmienie:

"1. Niezłożenie oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 25e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 25e ust. 2, mimo upływu dodatkowego terminu, o którym mowa odpowiednio w art. 25c ust. 5a lub art. 25e ust. 4a, przez:

- 1) radnego - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie art. 190 ustawy, o której mowa w art. 25b ust. 2,
 - 2) członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinny być złożone oświadczenia lub informacja zgodnie odpowiednio z art. 25c ust. 5 lub art. 25e ust. 3, do dnia złożenia tych oświadczeń lub informacji.
2. Jeżeli członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu lub skarbnik powiatu nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 25c ust. 5a lub art. 25e ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 25e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 25e ust. 2, rada powiatu odwołuje ich, w drodze uchwały, najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub informacji.
 3. Jeżeli kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty nie złożą w dodatkowym terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 25c ust. 5a lub art. 25e ust. 4a, oświadczenia majątkowego, oświadczeń, o których mowa w art. 25e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 25e ust. 2, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej przed upływem 30 dni od dnia, w którym upłynął dodatkowy termin do złożenia oświadczenia lub informacji.",
- c) skreśla się pkt 5;
- 7) w art. 4 w pkt 1 w lit. a, pkt 1b otrzymuje brzmienie:
"1b) niezłożenia w terminach, określonych w odrębnych przepisach, oświadczenia o swoim stanie majątkowym, oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonka lub informacji o zatrudnieniu, rozpoczęciu świadczenia pracy lub wykonywania czynności zarobkowych albo zmianie stanowiska małżonka;"

- 8) w art. 4 w pkt 2, w art. 191:
a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym po wyrazie "skargę" dodaje się wyrazy ", o której mowa w ust. 1,";
b) w ust. 3 po wyrazie "skargę" dodaje się wyrazy ", o której mowa w ust. 1";
- 9) w art. 4 w pkt 3, w ust. 1 wyrazy "albo od dnia uprawomocnienia wyroku sądu administracyjnego oddalającego skargę wniesioną w trybie art. 191 ust. 1" zastępuje się wyrazami "z zastrzeżeniem art. 194a ust. 1 i 2";
- 10) w art. 4 w pkt 5, w art. 194a w ust. 2 wyrazy "60 dni" zastępuje się wyrazami "3 miesiący";
- 11) w art. 5 w pkt 2, pkt 1b otrzymuje brzmienie:
"1b) niezłożenia w terminach, określonych w odrębnych przepisach, oświadczenia o swoim stanie majątkowym, oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonka lub informacji o zatrudnieniu, rozpoczęciu świadczenia pracy lub wykonywania czynności zarobkowych albo zmianie stanowiska małżonka,";
- 12) w art. 5 w pkt 3, w art. 27:
a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym po wyrazie "skargę" dodaje się wyrazy ", o której mowa w ust. 1,";
b) w ust. 3 po wyrazie "skargę" dodaje się wyrazy ", o której mowa w ust. 1".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

Senat na 16. posiedzeniu w dniu 24 lipca 2008 r. zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, podejmując uchwałę wprowadzającą 12 poprawek.

Izba, przyjmując poprawki nr 1, 3 i 5, opowiada się za utrzymaniem zaadresowanego do małżonków funkcjonariuszy samorządowych zakazu piastowania stanowisk w organach zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych oraz bycia pełnomocnikami w spółkach handlowych z udziałem samorządowych osób prawnych lub u przedsiębiorców, w których uczestniczą wyżej wymienione osoby prawne. Senat uważa, iż powyższe zakazy mają na celu ograniczenie korupcji w samorządzie związanej z wykorzystywaniem władzy publicznej w celach prywatnych, w szczególności przeciwdziałanie nepotyzmowi, i w konsekwencji uznaje usunięcie tych przepisów za niecelowe.

Poprawki nr 2, 4, 6, 7 i 11 przywracają obowiązek składania przez funkcjonariuszy samorządowych oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oświadczeń o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonka oraz informacji o zatrudnieniu, rozpoczęciu świadczenia pracy lub wykonywania czynności zarobkowych albo zmianie stanowiska małżonka. "Pierwsze" oświadczenia i informacje będą składane przez radnych i wójtów w ciągu 30 dni od dnia złożenia ślubowania (takie rozstrzygnięcie wychodzi naprzeciw motywom orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2007 r. (sygn. akt K 8/07), kwestionującym zróżnicowanie terminów składania oświadczeń majątkowych oraz pozostałych oświadczeń i informacji przez te osoby). Analogicznie do rozwiązań przewidzianych przez Sejm odnośnie do składania oświadczeń majątkowych, Senat proponuje wprowadzenie dodatkowego terminu składania oświadczeń i informacji dotyczących małżonków funkcjonariuszy samorządowych. Jednocześnie doprecyzowano termin złożenia oświadczenia majątkowego, oświadczeń i informacji, z którego przekroczeniem ustawodawca wiąże sankcję wygaśnięcia mandatu – w przypadku radnych lub wójtów – oraz terminy, których niedotrzymanie pociąga za sobą konsekwencje w postaci utraty wynagrodzenia i odwołania z pełnionej funkcji lub rozwiązania umowy o pracę – w przypadku pracowników samorządowych objętych tym obowiązkiem. Nowa redakcja omawianych przepisów – poprzez usunięcie wyrazów "wstępni, zstępni i rodzeństwo" – porządkuje krąg podmiotów objętych tymi obowiązkami w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 lipca 2004 r. (sygn. akt K 20/03).

Poprawki nr 8 i 12 zmierzają do precyzyjnego określenia skarg na uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego o wygaśnięciu mandatu, które rozpatrywane

będą w trybie przewidzianym przepisami prawa wyborczego (art. 191 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz art. 27 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta).

Senat, uchwalając poprawkę nr 9, postuluje przyjęcie sformułowań zapewniających większą spójność wewnętrzną w przepisach Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw poprzez stosowną modyfikację brzmienia nowelizowanego przepisu art. 193 ust. 1 Ordynacji. Ponadto Izba, kierując się m. in. sugestiami Krajowego Biura Wyborczego, proponuje wydłużyć okres na przeprowadzenie wyborów uzupełniających do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw do trzech miesięcy w przypadku, gdy konieczność przeprowadzenia tych wyborów wynika z uprawomocnienia się wyroku sądu administracyjnego oddalającego skargę na uchwałę organu stanowiącego o wygaśnięciu mandatu (poprawka nr 10).